

MH-101

March-2022

B.Ed., Sem.- I

B-111 : Accountancy

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

1. નીચે આપેલા પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ છ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો : 42

- (1) નામાની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી, ઉચ્ચતર માધ્યમિક કક્ષાએ નામા શિક્ષણનું મહત્વ જણાવો.
- (2) ઉચ્ચતર માધ્યમિક કક્ષાએ નામા શિક્ષણના ધ્યેયો સ્પષ્ટ કરો.
- (3) નામાનાં મૂળતત્વો વિષયના સામાન્ય હેતુ અને વિશિષ્ટ હેતુના લક્ષણો જણાવો.
- (4) માઈક્રોટીચિંગનો અર્થ આપી, માઈક્રોટીચિંગના સોપાનો સ્પષ્ટ કરો.
- (5) નિદર્શન પદ્ધતિ એટલે શું ? તેના લાભ-ગેરલાભ જણાવી તેના અસરકારક ઉપયોગમાં શિક્ષકની ભૂમિકા જણાવો.
- (6) ધોરણ-11 કે 12નો કોઈ એક એકમ પસંદ કરી પ્રશ્નપ્રવાહિતા કૌશલ્ય આધારિત માઈક્રોપાઠ આયોજન તૈયાર કરો.
- (7) હિસાબી પદ્ધતિ એટલે શું ? હિસાબી પદ્ધતિના ફાયદા-ગેરફાયદા જણાવો.
- (8) નીચેના વ્યવહારોની રોકેશના ચોપડે આમનોંધ લખો :
  - (1) ₹ 20,000નું ચંત્ર ચેકથી ખરીદ્યું તથા ચંત્ર ગોઠવણી ખર્ચના ₹ 500 રોકડા ચૂકવ્યા.
  - (2) ઘરખર્ચ માટે ₹ 400 અને ઓફિસ ખર્ચ માટે ₹ 800 બેંકમાંથી ચેકથી ઉપાડ્યા.
  - (3) કલ્પનાને ₹ 12,000નો માલ 10% વેપારી વટાવ અને 10% રોકડ વટાવે વેચ્યો. અડધી રકમનો ચેક મળ્યો.
  - (4) પુત્રના જિંદગીનું વીમા પ્રીમિયમ ₹ 450 અને આગનું વીમા પ્રીમિયમ ₹ 550 બંને ચેકથી ચૂકવ્યા.
  - (5) આગમાં ₹ 2,000નો માલ નાશ પામ્યો, જેનો વીમા કંપનીએ ₹ 1,500નો દાવો મંજૂર કર્યો. આગથી બળી ગયેલ માલના ₹ 200 ઉપજ્યા.
  - (6) ₹ 15,000નું ફર્નિચર 'રાજ ફર્નિચર માર્ટ' માંથી શાખ પર ખરીદ્યું. લારીભાડું ₹ 100 રોકડેથી ચૂકવ્યું.
  - (7) ધંધામાં વધુ નાણાંની જરૂર હોવાથી Axis બેંકમાંથી ₹ 25,000ની 12%ના દરે લોન લીધી.
- (9) મયંક કોર્પોરેશને 1-04-12ના રોજ ₹ 1,24,000નું એક ચંત્ર ખરીદ્યું. આ ચંત્રને લાવવાનો તથા ગોઠવવાનો ખર્ચ ₹ 16,000 થયો. ચંત્રને ઉપયોગમાં લાવતા પહેલા ₹ 20,000 સમારકામ ખર્ચ થયો. 1-10-13ના રોજ બીજું નવું ચંત્ર ₹ 1,36,000માં ખરીદ્યું, જેનો ગોઠવવાનો ખર્ચ ₹ 8000 થયો. પ્રથમ ખરીદેલ ચંત્ર તા. 30-09-14ના રોજ તેની ચોપડે કિંમત પર 40% નુકસાન સાથે વેચી દીધું. તા. 31-03-15 સુધીનું ચંત્ર ખાતું તૈયાર કરો. કંપની ચંત્રો પર દર વર્ષે 10% લેખે સીધી લીટીની પદ્ધતિ પ્રમાણે ઘસારો ગણે છે.
- (10) ભાગીદારી પેઢીના નફા તેમજ અન્ય માહિતી પરથી પાઘડીની કિંમત અધિક નફાની ત્રણ વર્ષની ખરીદીને આધારે નક્કી કરો :
  - (1) મિલકતો : ₹ 6,00,000
  - (2) દેવાં : ₹ 2,50,000

(3) અપેક્ષિત વળતર દર : 10%

(4) ખરેખર નફો :

વર્ષ	નફો (₹)
2014-15	80,000
2015-16	70,000
2016-17	90,000

(11) ભાગીદારી પેઢીના વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરતી વખતે નીચેના હવાલાઓની અસરો ક્યાં દર્શાવશો ?

- (1) ઉપાડ પર વ્યાજ
- (2) નહીં નોંધેલ ઉધાર ખરીદી
- (3) મકાન પર ઘસારો
- (4) અગાઉથી ચૂકવેલ વીમા પ્રીમિયમ
- (5) ભાગીદારની ચાલુ ખાતાની જમા બાકી પર વ્યાજ
- (6) મળવાનું બાકી રોકાણો પર વ્યાજ
- (7) સ્ટેશનરીનો આખર સ્ટોક

(12) અશોક લિમિટેડે ₹ 10 નો એક એવા 4,00,000 ઈક્વિટી શેર, શેરદીઠ ₹ 60ના પ્રીમિયમ બહાર પાડ્યા. શેરદીઠ રકમ નીચે મુજબ મંગાવવામાં આવી હતી :

અરજી વખતે શેરદીઠ ₹ 23 (₹ 20ના પ્રીમિયમ સહિત)

મંજૂરી વખતે શેરદીઠ ₹ 34 (₹ 30ના પ્રીમિયમ સહિત)

આખરી હપ્તા વખતે શેરદીઠ ₹ 13 (₹ 10ના પ્રીમિયમ સહિત)

કંપનીને 6,00,000 શેર માટે અરજીઓ મળી. વધારાની શેરઅરજીઓ નામંજૂર કરવામાં આવી અને તેના પર અરજી વખતે મળેલ રકમ અરજદારોને પરત કરવામાં આવી. મંજૂરી અને આખરી હપ્તા વખતે બાકી રકમ સમયસર મંગાવાઈ હતી. વિશાલે ધારણ કરેલ 500 શેર પર મંજૂરી અને આખરી હપ્તાની રકમ અને ગીતાએ ધારણ કરેલ 300 શેર પર આખરી હપ્તાની રકમ સિવાય બધા શેર પર પૂરેપૂરી રકમ મળી ગઈ હતી.

ઉપરના વ્યવહારોની કંપનીના ચોપડે જરૂરી આમનોંધ પસાર કરો.

2. નીચે આપેલા પ્રશ્ન પૈકી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો :

8

- (1) 'જ્ઞાન'ના સામાન્ય હેતુના બે વિશિષ્ટ હેતુ અને બે અપેક્ષિત વર્તન પરિવર્તન લખો.
- (2) નામાશિક્ષણના ચાર સામાન્ય હેતુઓ જણાવો.
- (3) પાઠ આયોજનના બે લાભ જણાવો.
- (4) સિમ્યુલેશનની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરો.
- (5) ઘસારાને અસર કરતાં બે પરિબળો સમજાવો.
- (6) અનામત અને જોગવાઈ વચ્ચેના તફાવતના બે મુદ્દા જણાવો.
- (7) જામીનગીરી પ્રીમિયમ સમજાવો.
- (8) રૂપાંતરણપાત્ર ડિબેન્ચર સમજાવો.

MH-101

March-2022

B.Ed., Sem.- I

B-111 : Accountancy

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

1. Answer any **six** questions from the following : **42**
- (1) Clarify the concept of Accountancy & state the importance of Accountancy at Higher secondary level.
  - (2) Clarify the aims of Accountancy at Higher secondary level.
  - (3) State the characteristics of General Objective and Specific Objective of Accountancy subject.
  - (4) Give the meaning of Micro teaching and clarify the steps of Micro teaching.
  - (5) What is Demonstration method ? State its merits and demerits, explain the roll of teacher in its effectiveuse.
  - (6) Choose any one unit from std. 11 or 12 to prepare a micro plan of fluency in questioning skill.
  - (7) What is Accounting method ? State the merits and demerits of Accounting method.
  - (8) Write journal entry for the following transactions in the books of Rakesh.
    - (1) A machine was purchased by cheque of ₹ 20,000 and paid for machine installation ₹ 500 in cash.
    - (2) ₹ 400 for personal expense and ₹ 800 for office expense withdrawn from bank.
    - (3) Goods of ₹ 12,000 sold to Kalpana at 10% trade discount and 10% cash discount she paid half amount by cheque.
    - (4) Both Life Insurance premium of Son ₹ 450, and Fire Insurance premium of ₹ 550 paid by cheque.
    - (5) Goods of ₹ 2,000 destroyed by fire, for which insurance company has approved claim of ₹ 1,500. Realized ₹ 200 from goods burnt by fire.
    - (6) A furniture of ₹ 15,000 purchased on credit from 'Raj furniture Mart'. A carriage of ₹ 100 paid in cash.
    - (7) Due to additional requirement of funds, 12% loan of ₹ 25,000 obtained from Axis bank.
  - (9) Mayank Corporation has purchased machine for ₹ 1,24,000 on 1-04-12. The carriage and installation expense of this machine was ₹ 16,000. The repairing expense of ₹ 20,000 was incurred before putting the machine for production. On 1-10-13, second new machine was purchased for ₹ 1,36,000, its installation expense was of ₹ 8000. First machine was sold on 30-09-14 at 40% loss of book value. Prepare machine account upto 31-03-15. Company provides depreciation on machines at 10% every year under straight line method.

- (10) On the basis of partnership firm's profit and other information, determine the value of goodwill on the basis of three years purchase of super profit :

- (1) Assets : ₹ 6,00,000
- (2) Liabilities : ₹ 2,50,000
- (3) Expected rate of return : 10%
- (4) Actual profit :

Year	Profit (₹)
2014-15	80,000
2015-16	70,000
2016-17	90,000

- (11) Where will you disclosed the effects of the following adjustments during the preparation of final accounts of a partnership firm ?

- (1) Interest on drawings
- (2) Unrecorded credit purchase
- (3) Depreciation on a Building
- (4) Prepaid insurance premium
- (5) Interest on credit balance of partner's current account
- (6) Outstanding interest on investments
- (7) Closing stock of Stationery

- (12) Ashok limited issued 4,00,000 equity shares of ₹ 10 each at a premium of ₹ 60 per share. Amount was called up per share as under :

On application ₹ 23 (Including premium ₹ 20)

On allotment ₹ 34 (Including premium ₹ 30)

On final call ₹ 13 (Including premium ₹ 10)

Company received applications for 6,00,000 shares. Excess applications were rejected and money received during application was refunded to applicants. Amount due on allotment and final call were called up in time. All amounts due on allotment and call were received except allotment and final call money on 500 shares held by Vishal and final call money on 300 shares held by Geeta.

Pass necessary journal entries in books of company for above transactions.

2. Answer any **four** questions in short from the following questions :

8

- (1) State two-two expected behavioural changes and specific objectives of general objective of 'knowledge'.
- (2) State four general objectives of accounting.
- (3) State two merits of lesson planning.
- (4) Clarify the concept of Simulation.
- (5) Explain any two factors affecting depreciation.
- (6) State two points of difference between reservation and provision.
- (7) Explain securities premium.
- (8) Explain convertible debenture.